

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 4638
Ημερομ. Κατάθεσης: 9/5/2024

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος
Ε' Αντιπρόεδρος

Βουλευτής Αρκαδίας ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κ. Κ. Χατζηδάκη

ΘΕΜΑ: Προτίθεται η Κυβέρνηση να παρέμβει επιτέλους για να σταματήσει την αισχροκέρδεια του τραπεζικού συστήματος;

Με συνεχείς παρεμβάσεις μου στη Βουλή έχω επισημάνει, με στοιχεία, την εξωφρενική αύξηση της κερδοφορίας των τραπεζών από τόκους αλλά και από προμήθειες, που σημειώθηκε το 2022, το 2023 και συνεχίζεται το 2024.

Το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης για το ζήτημα των μηδενικών επιτοκίων καταθέσεων μάς απάντησε τον Νοέμβριο του 2023 ότι «ο ρόλος ενός υγιούς και ανταγωνιστικού τραπεζικού συστήματος περιλαμβάνει την προσφορά ευρέος φάσματος επιλογών στους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των καταθετικών λογαριασμών με ανταγωνιστικά επιτόκια.» Έκτοτε όμως τα επιτόκια καταθέσεων για νοικοκυριά όσο και για επιχειρήσεις, τόσο μιας ημέρας όσο και με συμφωνημένη διάρκεια, σημείωσαν έστω και ελαφριά μείωση ενώ υπολείπονται κατά πολύ του ρυθμού αύξησης του πληθωρισμού. Στα επίπεδα του πληθωρισμού παραμένουν και οι αποδόσεις των εντόκων γραμματίων, τα οποία πρότεινε ως εναλλακτική για τις καταθέσεις των νοικοκυριών το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης.

Αντιθέτως, σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε χθες η Τράπεζα της Ελλάδος, τον Μάρτιο του 2024 το μέσο σταθμισμένο επιτόκιο των νέων δανείων αυξήθηκε στο 6,24%, από 5,77% τον Φεβρουάριο του 2024 παραμένοντας στα υψηλότερα επίπεδα της τελευταίας δωδεκαετίας!

Τα συγκριτικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας για τον Μάρτιο του 2024 καταδεικνύουν ότι η χώρα μας έχει τα 4^α υψηλότερα επιτόκια στεγαστικών δανείων στην Ευρώπη (13% πάνω από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης) και τα 5^α υψηλότερα επιτόκια δανεισμού επιχειρήσεων (22% πάνω από το μέσο όρο των χωρών της Ευρωζώνης). Τη στιγμή μάλιστα που το ύψος των επιτοκίων καταθέσεων κατατάσσουν τη χώρα μας στην προτελευταία θέση ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης.

Η στρεβλή ολιγοπωλιακή δομή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος όμως έχει επίπτωση και στις προμήθειες που χρεώνουν οι τράπεζες σε πολίτες και επιχειρήσεις, όπως κατέδειξε η απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τις εναρμονισμένες πρακτικές των Τραπεζών στις προμήθειες τους, η οποία δημοσιεύτηκε στις 24 Απριλίου 2024 (ΦΕΚ 2342 Β') τέσσερις ολόκληρους μήνες μετά από την ανακοίνωσή της.

Ωστόσο η μόνη παρέμβαση που έκρινε η Κυβέρνηση στο πεδίο αυτό ήταν η θεσμοθέτηση, με την 163/16 29.4.2024 τροπολογία, ανώτατου ορίου προμήθειας εκκαθάρισης στο 0,5% σε συναλλαγές έως 10 ευρώ στη λεγόμενη «μικρή λιανική», η οποία όμως δεν είναι παρά ένα φύλλο συκής.

Υπενθυμίζεται ότι τα καθαρά έσοδα από προμήθειες των συστημικών τραπεζών το 2023 άγγιξαν τα 1,8 δισ. ευρώ αυξημένα κατά 30% σε σχέση με το 2022, τη στιγμή που ο πληθωρισμός το 2023 έτρεξε με 3,5% ενώ το πρόστιμο της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι μόλις 41.756.180,10 €, ήτοι όσα τα έσοδα του τραπεζικού συστήματος από προμήθειες σε μία εβδομάδα.

Μάλιστα ο Υπουργός παρόλο που απάντησε εκπρόθεσμα (μετά από 40 ημέρες) τη σχετική με τις προμήθειες 3537/1.3.2024 Ερώτηση & ΑΚΕ μου, απέφυγε να απαντήσει πολλά υποερωτήματα μεταξύ

των οποίων το σχετικό για τη μη εκπληρωθείσα υποχρέωση της Τράπεζας της Ελλάδος να δημιουργήσει παρατηρητήριο τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών προμηθειών, βάσει ευρωπαϊκού πλαισίου που έχει ενσωματωθεί εδώ και 7 χρόνια (ν.4465/2017).

Υπενθυμίζουμε ότι στην αντίστοιχη απάντηση του ο Υπουργός Ανάπτυξης είχε επισημάνει ότι *«οποιαδήποτε θέσπιση νέων θεσμών παρακολούθησης των χρεώσεων θα ήταν ορθότερο ρυθμιστικά να γίνει όχι από το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο της στενής αρμοδιότητάς του για τους καταναλωτές, αλλά από την Τράπεζα της Ελλάδας ως εποπτικής αρχής του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος»*.

Άρα το Υπουργείο Ανάπτυξης έδειξε την Τράπεζα της Ελλάδος και το Υπουργείο Οικονομικών για το παρατηρητήριο Τραπεζικών Προμηθειών! Αλλά αυτοί οι θεσμοί σφυρίζουν αδιάφορα!

Δεν είναι τυχαίο αυτό, αφού πρώτο μέλημα του οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης είναι να δοθούν παχυλά μπόνους στις διοικήσεις των τραπεζών και γαλαντόμα μερίσματα στους μετόχους τους τη στιγμή που η αισχροκέρδειά τους συνεχίζεται ανεμπόδιστα, ενώ το Κράτος επιδοτεί τη λειτουργία τους μέσα από την αναβαλλόμενη φορολογία, τις εγγυήσεις του σχεδίου Ηρακλής και τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάται ο Υπουργός:

1. Προτίθεστε να λάβετε επιτέλους δραστικές πρωτοβουλίες για να μην είναι η Ελλάδα πρωταθλήτρια στη διαφορά επιτοκίων χορηγήσεων και επιτοκίων καταθέσεων ανάμεσα στις χώρες της Ευρωζώνης, τη στιγμή μάλιστα που η διαφορά αυτή βαίνει αυξανόμενη;
2. Θεωρείτε οικονομικά τεκμηριωμένο τα έσοδα από προμήθειες των συστημικών τραπεζών το 2023 να είναι αυξημένα κατά 30% σε σχέση με το 2022, τη στιγμή που ο πληθωρισμός το 2023 έτρεξε με 3,5% και ειδικότερα:
 - 2.1. Προτίθεστε να λάβετε πρωτοβουλίες ώστε να τεθούν ανώτατα όρια προμηθειών, στοχευμένα σε διάφορες κατηγορίες, πέρα από το όριο που θεσπίσατε για την προμήθεια εκκαθάρισης σε συναλλαγές έως 10 ευρώ στη λεγόμενη «μικρή λιανική»;
 - 2.2. Προτίθεστε να παρέμβετε ώστε να υλοποιηθεί η μη εκπληρωθείσα υποχρέωση της Τράπεζας της Ελλάδος να δημιουργήσει παρατηρητήριο τραπεζικών και χρηματοπιστωτικών προμηθειών, βάσει ευρωπαϊκού πλαισίου που έχει ενσωματωθεί εδώ και 7 χρόνια (ν.4465/2017), και γιατί δεν απαντήσατε στο σχετικό υποερώτημα που σας έθεσα με την 3537/1.3.2024 Ερώτηση & ΑΚΕ μου;
 - 2.3. Διαφωνείτε με την άποψη του Υπουργού Ανάπτυξης που διατύπωσε στη σχετική απάντηση τού ότι *«οποιαδήποτε θέσπιση νέων θεσμών παρακολούθησης των χρεώσεων θα ήταν ορθότερο ρυθμιστικά να γίνει όχι από το Υπουργείο Ανάπτυξης στο πλαίσιο της στενής αρμοδιότητάς του για τους καταναλωτές, αλλά από την Τράπεζα της Ελλάδας ως εποπτικής αρχής του χρηματοπιστωτικού ιδρύματος»*;
3. Προτίθεστε να λάβετε επιτέλους δραστικές πρωτοβουλίες για να μη χρηματοδοτεί η αισχροκέρδεια του τραπεζικού συστήματος τα παχυλά μπόνους των διοικήσεων των τραπεζών και τα γαλαντόμα μερίσματα στους μετόχους τους;
4. Προτίθεστε να λάβετε επιτέλους δραστικές πρωτοβουλίες ώστε ένα μέρος των υπερκερδών να αξιοποιηθεί για τη μείωση της αναβαλλόμενης φορολογίας των τραπεζών, η λειτουργία των οποίων ενισχύεται κρατικά μέσα από την αναβαλλόμενη φορολογία, τις εγγυήσεις του σχεδίου Ηρακλής και τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης;

Ο ερωτών Βουλευτής

Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος